

Dades de l'assignatura

Any acadèmic	Codi d'assignatura	Nom	Crèdits	Plans on pertany	Idiomes
2010 - 2011	102341	Introducció a l'Economia	6	950 - Graduat en Administració i Direcció d'Empreses 952 - Graduat en Economia 994 - Graduat en Administració i Direcció d'Empreses i Graduat en Dret	Català, Castellà

Professor/a de contacte

Nom: Francisco Obiols Homs
Departament: ECONOMIA I HISTORIA ECONOMICA
Despatx: B3/1120
Adreça de correu: Francesc.Obiols@uab.cat

Prerequisits

Per a realitzar un bon seguiment d'aquesta assignatura és recomanable que els alumnes tinguin una base mínima de matemàtiques (funcions i la seva representació, derivades en una variable, i sistemes d'equacions) per tal de poder resoldre amb comoditat els problemes proposats en les activitats pràctiques de l'assignatura.

Contextualització i objectius

En aquesta assignatura s'introdueixen els conceptes i la metodologia bàsica que utilitzem en l'anàlisi econòmica moderna. Aquestes eines ens ajudaran a iniciar l'estudi d'un ampli ventall de fenòmens els quals resulten interessants des del punt de vista de l'economia. El material del curs està estructurat en una primera part de microeconomia, i en una segona part de macroeconomia. A la part de microeconomia es presenten alguns conceptes clau com ara "cost d'oportunitat", "eficiència", "mercat", i "funció de producció", i s'estudien diversos aspectes relacionats amb la presa de decisions per part de les empreses i el seu comportament en diferents tipus de mercats. A la segona part es presenten alguns conceptes bàsics relacionats amb la Comptabilitat Nacional i amb varis agregats econòmics, s'introdueix la dimensió temporal a la presa de decisions, i s'estudien les prediccions d'alguns models simples en relació a l'activitat econòmica a nivell agregat. Durant el curs també es presenten alguns instruments de política econòmica, com ara els impostos, la política fiscal i la política monetària. L'objectiu últim del curs és, per tant, dotar a l'alumne de la perspectiva adequada per encarar exitosament els estudis d'economia.

En concret els objectius que es pretenen assolir són:

- Introduir els conceptes bàsics de la microeconomia.
- Comprendre els conceptes de mercat, llei de demanda i llei d'oferta, classificació de béns, i elasticitat.
- Els impostos i el seu efecte. Pèrdua d'eficiència irrecuperable.
- Diferents tipus de mercat segons el grau de competència. Introducció al comportament estratègic.
- Les principals magnituds econòmiques agregades.
- Les decisions d'estalvi i inversió: l'efecte del temps. La restricció pressupostària i la restricció pressupostària intertemporal. El tipus d'interès com un preu relatiu.
- La restricció pressupostària del govern: impostos i deute.
- Breu introducció a la política monetària i a la política fiscal.

Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Codi	Tipus	Nom de la competència	Resultats d'aprenentatge
1979:E03	E	Identificar les forces que governen la demanda i l'oferta.	1979:E03.01 - Discutir els guanys fruit del comerç i de l'intercanvi. 1979:E03.02 - Descriure les condicions de plena ocupació en el mercat de treball. 1979:E03.03 - Calcular l'equilibri macroeconòmic a curt termini.

1979:E25	E	Identificar els agents econòmics que configuren una economia, entendre com s'han interrelacionat fins a la data, com s'interrelacionen actualment i predir comportaments futurs en funció de noves circumstàncies i de la seva influència en una empresa concreta.	1979:E25.01 - Diferenciar els efectes d'equilibri en règims diferents de competència. 1979:E25.02 - Explicar el paper del govern i la política fiscal. 1979:E25.03 - Identificar els elements constituents de la tecnologia i dels costos.
1979:E39	E	Aplicar els instruments matemàtics per sintetitzar situacions econòmiques i empresarials complexes.	1979:E39.04 - Analitzar els factors de creixement d'una economia. 1979:E39.05 - Detallar els indicadors econòmics principals i justificar-ne el càlcul i l'ús. 1979:E39.06 - Descriure i mesurar els components de la renda d'una economia.
1979:T01	T	Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.	1979:T01.00 - Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
1979:T02	T	Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.	1979:T02.00 - Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
1979:T04	T	Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.	1979:T04.00 - Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
1979:T06	T	Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.	1979:T06.00 - Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.
1979:T12	T	Mostrar una motivació per la qualitat de la feina feta i una sensibilitat per les seves conseqüències en el medi ambient i en la societat.	1979:T12.00 - Mostrar una motivació per la qualitat de la feina feta i una sensibilitat per les seves conseqüències en el medi ambient i en la societat.

Continguts de l'assignatura

Tema 1: Introducció

Objectiu: Introduir la forma d'organitzar les idees dels economistes. Exemples variats per destacar-ne la seva rellevància des del punt de vista econòmic. Eficiència, i les seves diferències amb "justícia". Presentar el primer model econòmic, i obtenir-ne prediccions.

- 1.1. Els principis de l'economia.
- 1.2. Pensar com un economista.
- 1.3. Exemples diversos, posant atenció a la seva actualitat.
- 1.4. El cost d'oportunitat. Eficiència.
- 1.5. Interdependència i guanys derivats del comerç internacional.

Tema 2: Llei d'oferta i llei de demanda

Objectiu: desenvolupar els conceptes d'elasticitat preu i elasticitat rendeix per a entendre millor com la quantitat demandada reacciona davant canvis en els preus i en la renda. Analitzar l'origen de variacions a l'equilibri en el mercat d'un bé concret.

- 2.1. Determinants de l'oferta i la demanda.
- 2.2. Desplaçaments al llarg de les corbes i desplaçaments de les corbes.
- 2.3. Elasticitats.
- 2.4. Tipus de béns.
- 2.5. Mercat. Equilibri.

Tema 3: Mercats i benestar

Objectiu: Introduir els conceptes d'excedent del consumidor i productor, i la seva relació amb la mesura del benestar. El benestar en els mercats i els efectes dels impostos.

- 3.1. Excedents (consumidor i productor). Mesures de benestar.

- 3.2. l'efecte dels impostos i de la seva incidència.
- 3.3. Pèrdues d'eficiència.
- 3.4. Preus màxims i mínims. Una visita al mercat de treball

Tema 4: L'empresa: els costos i la producció. Tipus de mercats

Objectiu: definir els conceptes de funció de producció i analitzar els diferents tipus de costos. Estudiar la decisió de producció per part de l'empresa com fruit de la maximització dels seus beneficis.

- 4.1 Objectiu de l'empresa.
- 4.2. Producció i tecnologia.
- 4.3. Corbes de cost.
- 4.4. Decisió de no produir /sortir del mercat.
- 4.5. El comportament de les empreses segons el grau de competència en els mercats.
- 4.6. Una visita al comportament estratègic i a la teoria de jocs.

Tema 5: Magnituds agregades

Objectiu: definir les diferents estructures de mercat. Estudiar com es determina l'oferta quan en un mercat existeix un nombre gran d'empreses subministrant el mateix producte. Mostrar com es determina l'equilibri de mercat quan existeix competència perfecta.

- 5.1. Agregats macroeconòmics. Index de preus, tipus d'interès. Variables en termes nominals i en termes reals.
- 5.2. Nivell d'activitat econòmica, riquesa, renda per capita, altres indicadors de benestar.

Tema 6: Consum, estalvi, i inversió

Objectiu: analitzar les decisions de consum i estalvi per part de les famílies, i d'inversió per part de les empreses. Introducció de la restricció pressupostària intertemporal i del Valor Present.

- 6.1. Restricció pressupostària d'una família. El temps i la restricció pressupostària intertemporal.
- 6.2. El conjunt de possibilitats de consum.
- 6.3. Preus relatius i tipus d'interès.
- 6.4. L'efecte de variacions al tipus d'interès sobre les decisions d'estalvi.
- 6.5. L'objectiu de l'empresa en un context dinàmic.
- 6.6. Plans d'inversió i Valor Present.
- 6.7. Equilibri en el mercat estalvi-inversió.

Tema 7: La Política Fiscal

Objectiu: Introducció a la política fiscal. El deute del govern i els efectes de diferents formes de finançar la despesa pública.

- 7.1. La restricció pressupostària del govern.
- 7.2. Impostos i deute: Equivalència Ricardiana.
- 7.3. Els límits a l'endeutament.

Tema 8: La política monetària

Objectiu: Introducció a la política monetària: el control de la quantitat de diners i el seu efecte sobre el nivell de preus.

- 8.1. La restricció pressupostària del govern amb diners.
- 8.2. La demanda i l'oferta de diners.

8.3. La quantitat de diners i el nivell de preus.

8.4. La política monetària i la inflació.

Metodologia docent i activitats formatives

En aquesta matèria combinem les classes magistrals amb suport TIC, juntament amb sessions més aplicades dedicades a la resolució de llistes de problemes i exercicis. Igualment, es proposen textos de lectura i suport dels continguts, així com treballs pràctics utilitzant dades reals.

Tipus	Activitat	Hores	Resultats d'aprenentatge
Dirigida	Classes magistrals	30	1979:E03.01 1979:E03.02 1979:E03.03 1979:E25.01 1979:E25.02 1979:E25.03 1979:E39.04 1979:E39.05 1979:E39.06 1979:T01.00 1979:T12.00
Autònoma	Estudi	82.50	1979:E03.01 1979:E03.02 1979:E03.03 1979:E25.01 1979:E25.02 1979:E25.03 1979:T01.00 1979:T02.00 1979:T04.00 1979:T06.00 1979:T12.00
Dirigida	Exercicis i altres treballs	15	1979:E39.04 1979:E39.05 1979:E39.06 1979:T01.00 1979:T02.00 1979:T04.00 1979:T06.00 1979:T12.00
Autònoma	Lectura de textos	7.50	1979:E03.01 1979:E03.02 1979:E03.03 1979:E25.01 1979:E25.02 1979:E25.03 1979:T02.00 1979:T12.00
Supervisada	Tutories i seguiment de treballs a realitzar	7.50	1979:E39.04 1979:E39.05 1979:E39.06 1979:T02.00 1979:T04.00 1979:T12.00

Avaluació

L'avaluació del curs es farà de forma continuada, mitjançant examens parcials, llistes d'exercicis i problemes relacionats amb les classes de teoria, treballs específics que ofereixin la possibilitat d'utilitzar dades reals, i un examen final. El pes de cada un dels components anteriors en el comput de la nota final es com segueix: 40% per l'examen final, 40% pels examens parcial, i 20% pels exercicis i treballs.

- Proves parcials: L'objectiu d'aquestes proves es facilitar l'aprenentatge de la matèria mitjançant l'estudi constant d'una quantitat de materials relativament petita (en lloc d'un gran esforç d'aprenentatge puntual per a una gran quantitat de materials). En aquestes proves no es permetrà consultar cap tipus de material d'ajud, i en cadascuna el temps màxim de resolució serà de 40 minuts.

- Examen final que inclou tota la matèria de curs: L'examen està dissenyat perquè l'estudiant es vegi forçat a realitzar un últim esforç d'aprenentatge que és necessari per a consolidar els coneixements prèviament adquirits. Així, amb aquest sistema d'avaluació

doble es pretén garantir l'èxit en el procés d'aprenentatge del major nombre possible d'alumnes. El temps de resolució màxim serà de 3 hores. Durant l'examen no es permetrà consultar cap tipus de material d'ajud.

- Llistes de problemes i treballs: Les llistes de problemes tenen per objectiu que els alumnes posin a treballar els conceptes i desenvolupats a les classes magistrals. Eventualment es proposaran treballs en els quals s'utilitzaran dades reals, amb l'objectiu d'oferir una visió més completa dels aspectes que s'estiguin estudiant.

Si aplicant els pesos mencionats anteriorment la qualificació de l'alumne és 5 o superior, es considera superada l'assignatura i aquesta no podrà ser objecte d'una nova avaluació.

En el cas d'una nota inferior a 4, l'estudiant haurà de tornar a fer l'assignatura en el següent curs.

Per aquells estudiants que en l'avaluació hagin obtingut una nota que sigui igual o superior a 4 i inferior a 5 haurà una re-avaluació. Els professors de l'assignatura decidiran la modalitat d'aquesta re-avaluació.

Aquesta re-avaluació està programada en la darrera setmana del semestre i l'estudiant que es presenti podrà obtenir com a màxim 1 punt, de manera que la puntuació que tregui s'afegirà a la nota d'avaluació i si arriba al 5 es considerarà superada l'assignatura.

Un alumne es considera que està "No Presentat" a la assignatura sempre i quan no hagi participat de cap de les activitats d'avaluació. Per tant, es considera que un estudiant que realitza alguna component d'avaluació continuada ja no pot optar a un "No Presentat".

Activitat	Hores	Pes	Resultats d'aprenentatge
Controls i altres exercicis i treballs	4.50	Representaran el 60% de la nota final.	1979:E03.01 1979:E03.02 1979:E03.03 1979:E25.01 1979:E25.02 1979:E25.03 1979:E39.04 1979:E39.05 1979:E39.06 1979:T01.00 1979:T02.00 1979:T04.00 1979:T06.00 1979:T12.00
Examen final	3	Representarà el 40% de la nota final.	1979:E03.01 1979:E03.02 1979:E03.03 1979:E25.01 1979:E25.02 1979:E25.03 1979:E39.04 1979:E39.05 1979:E39.06 1979:T01.00 1979:T02.00

Bibliografia i enllaços web

Manual bàsic

El manual que a continuació es detalla constituirà el llibre de referència per a seguir els temes en els quals s'estructura l'assignatura d'Introducció a l'economia:

Mankiw G., "PRINCIPIIS D'ECONOMIA" Ed. Mc Graw-Hill.

És un manual bàsic d'introducció a l'economia on s'analitzen tant temes relacionats amb la microeconomia com amb la macroeconomia. És un text de fàcil compressió i sintètic que permet al lector concentrar-se en els ensenyaments fonamentals. Val a dir també que aquest llibre dedica més atenció a les aplicacions de la teoria econòmica formal que a la pròpia teòrica econòmica en si. La majoria dels capítols contenen casos pràctics que mostren com s'apliquen els conceptes teòrics estudiats.

Manuais complementaris

Els manuals que es detallen a continuació poden ser de gran utilitat a l'alumne, ja sigui perquè aquest desitgi complementar les explicacions exposades en el manual de referència o perquè desitgi ampliar els seus coneixements relatius a la teoria econòmica.

- Samuelson, P. & Nordhaus, W. "Economia." Ed. Mc Graw Hill. Aquest manual es molt semblant al manual de referència bàsica durant el curs, i ofereix explicacions complementaries des d'un punt de vista lleugerament diferent, amb referències potser lleugerament més actuals a problemes reals d'economies concretes.

- Dornbush, R & Fisher, S. "MACROECONOMIA." Ed. Mc Graw Hill. Aquest manual presenta un plantejament de l'estudi de les qüestions macroeconòmiques a un nivell assequible però substancialment més avançat que el manual referenciat en la bibliografia bàsica. Els exemples inclosos es refereixen al funcionament del sistema econòmic americà.

- Begg, D., Dornbush, R. & Fisher, S., "ECONOMIA." Ed. Mc Graw Hill. Aquest és un manual de gran acceptació dintre de la professió i que gràcies a les seves renovades edicions ha aconseguit ser un referent a prendre en compte dintre dels textos i manuals que introduïxen a l'estudiant en l'estudi de l'economia per primera vegada. És un text complet i assequible on s'analitzen tant temes relacionats amb la microeconomia com amb la macroeconomia. Conté multitud d'exemples que ajuden al lector a comprendre millor els conceptes teòrics prèviament exposats

- Varian, Hal R., "MICROECONOMIA INTERMÈDIA." Ed. A. Bosch. Aquest manual es concentra solament en l'anàlisi de les qüestions referents a la microeconomia. Encara que els conceptes són els mateixos que els quals inclouen els manuals bàsics, l'anàlisi realitzada és bastant més formal. Pot ser un bon complement per a aquells alumnes que desitgin aprofundir més en aquests temes.

Altres manuals

- Mochón, F, "PRINCIPIS D'ECONOMIA." Ed. Mc Graw-Hill.

- Wonnacott & Wonnacott. "ECONOMIA." Ed. Mc Graw-Hill.

- Bernanke & Frank, "PRINCIPIOS DE ECONOMIA." Ed. Mc Graw-Hill.

El material del curs es complementa amb unes notes sobre macroeconomia especialment escrites per aquest curs.

Enllaços web

- Fons Monetari Internacional (FMI): <http://www.imf.org/external/es/index.asp>

- Banc d'Espanya (BE): <http://www.bde.es>

- Banc central Europeu (BCE): <http://www.ecb.int/home/html/lingua.es.html>

- Institut Nacional d'Estadística (INE): <http://www.ine.es>